

Konflikt

8 Potupná smrt rytířů v blátě

Propadající se železní jezdcí ve vypuštěném rybníku Škaredém u Sudoměře znamenali první triumf Jana Žižky

Na pranýři

12 Lesk a bída Kristiána

Život slavného herce Oldřicha Nového nebyl za války zdaleka tak ideální jako jeho filmy, prošel i koncentračním táborem

Politika

18 Krátká vláda krále Bavora

Marie Terezie musela po nástupu na trůn bojovat o uznání. V Čechách se jí pokusil nahradit bavorský kurfiřt Karel Albrecht

Klenoty Koruny české

22 Krajina jako zámecký park

Lednicko-valtický areál na jižní Moravě ukrývá řadu architektonických skvostů především z období romantismu

Češi za hranicemi

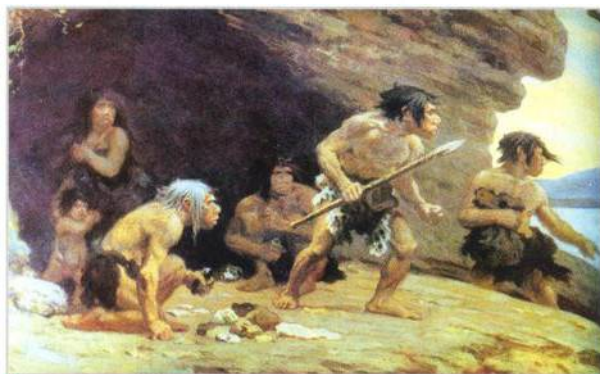
24 Ve válce za Atlantikem

Americké občanské války v letech 1861–1865 se zúčastnila i řada českých přistěhovalců, mezi nimi také Jan Pospíšil

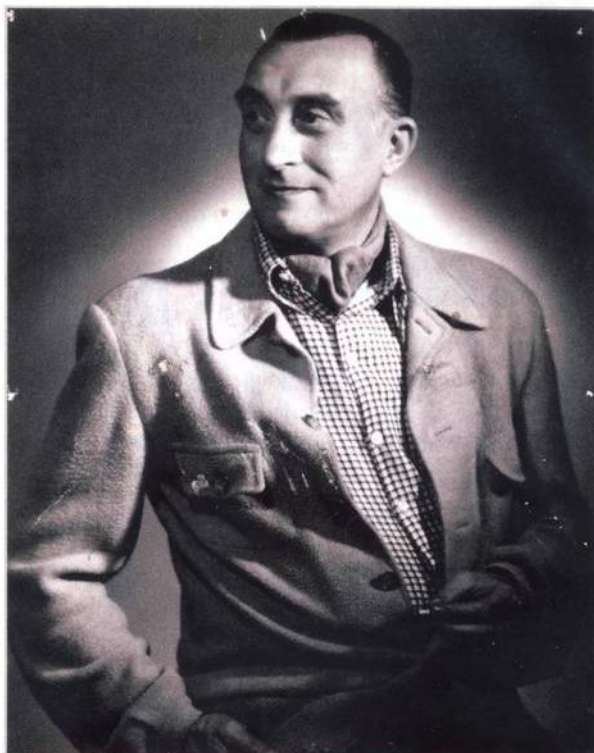
Erbovní pověst

27 Trik s beranem

Když podle pověsti oblehl nepřítel předky rodu Haugviců, vytáhli berana, aby ukázali, kolik mají zásob

▲ Dávno překonaná rekonstrukce neandertálců z roku 1920 (str. 28)

▲ Oldřich Nový zhruba v době natáčení filmu Pytlákova schovanka z roku 1949 (str. 12)

Rozhovor

28 Jak lidský byl pračlověk?

O neandertálcích i našich pravěkých předcích se tradovala spousta nepravd, které moderní věda postupně vyvrací

Náboženství

32 Hříšníci v očištných plamenech

Očištec představuje v katolické tradici přechodovou fázi mezi smrtí hříšného člověka a přijetím jeho duše do nebe

Historická perlička

35 Odboj naruby

Překroucenou výpověď zajatých Čechoslováků z bitvy u Sokolova se snažila využít nacistická propaganda v protektorátu

Umění

36 Malíř velkých tragik životních

Felix Jenewein měl bezpochyby mimořádný umělecký talent, ale jeho ponuré scény mnoho lidí odpuzovaly

Dokument

40 Právo silnějšího

Vydání Vladislavského zřízení zemského roku 1500 znamenalo v podstatě právní vítězství šlechty nad měšťany

Osobnost

42 Diplomát českých králů

Mohučský arcibiskup Petr z Aspeltu výrazně ovlivňoval politiku Václava II. i Jana Lucemburského

Jak se žilo

46 Vzpurní mořští vlci

Těžké životní podmínky za první světové války přivedly příslušníky c. a k. námořnictva ke vzpouře

Mapa

50 Popis Království českého

Mapa Čech od vlámského kartografa Ortelia z roku 1570 se stala součástí jeho slavného atlasu Theatrum Orbis Terrarum

Historická detektivka

**52 Záhadný šašek
Lišky ryšavé**

Zikmundův šašek Boro prý v Brně prozradil radním spiklence, kteří se chystali vydat město do rukou husitů

Ženy v historii

**56 Příchod na svět
napříč staletími**

V porodnictví hrály v historii důležitou roli nejen porodní báby, ale i různé pověry, amulety či zavádějící příručky

Obrazem

60 Pokrok na odiv

Jubilejní zemská výstava v Praze představila roku 1891 spoustu technických novinek a demostrovala vyspělost české společnosti

+ Toulky českou minulostí

O vládě Ludvíka Jagellonského máme docela dobré zprávy, přesto o jeho činech nemůžeme mnoho napsat. O většině věcí totiž rozhodovali rádcové, zatímco mladý král se bavil na večírcích s manželkou. A tak ze všeho vlastně vyčnívá teprve známá katastrofa u Moháče, kde se chtěl v bitvě s Turky zapsat do historie. Místo toho se utopil na útěku.

70 Vytoužený Ludvík Dítě**74 Běda říši, jíž děcko vládne****78 Král utonul v bahně**

Mrtvý Ludvík Jagellonský na obraze Somy Orlaie Petricha z roku 1851 (str. 78)

Oživlá historie

**63 Bohatý
středověký
jídelníček**

Srovnání moderních stravovacích návyků s kuchyní a jídelním režimem našich předků z pozdního středověku

Rodokmen

**64 Berka
jako purkrabí
či biskup**

Příslušníci rodu Berků z Dubé patřili po dlouhá čtyři staletí k těm, kteří spoluurčovali směřování české politiky

Erb českého krále Vladislava Jagellonského, který posvětil vydání zemského zřízení (str. 40)